



ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel.: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu



Szám: 29000–105/1181– /2012. RP.

Tárgy: rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva szám alatti lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során hozott 29000/105/1181-7/2012.RP. számú határozatot a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 114. §-a alapján

v i s s z a v o n o m,

illetve – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 277 /2013. (X. 9.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panaszt a Ket.) 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján

a 2012. szeptember 6-án foganatosított intézkedés során a tájékoztatási- és intézkedési kötelezettség elmulasztása tekintetében,

a 2012. szeptember 10-én foganatosított rendőri intézkedés során az intézkedési kötelezettség elmulasztása tekintetében

m e g s z ü n t e t e m,

a 2012. szeptember 18-án foganatosított intézkedés során az intézkedési kötelezettség, az előállítás és a bilincselés tekintetében

h e l y t a d o k,

egyebekben a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a Ket. 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1539 Budapest, Pf.: 632.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése, Ket. 109. § (1) bekezdése).

A határozatot kapják:

- 1) (továbbiakban: panaszos)
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

I N D O K O L Á S

I.

A panaszos 2012. szeptember 24-én a Panasztestülethez telefax útján terjesztette elő a panaszát.

A panaszos a beadványában előadta, hogy a Rendőrkapitányság (továbbiakban: Rendőrkapitányság) egy általa tett feljelentés alapján indult ügyben „fedezi” a feljelentettet. A panaszos a panasz előterjesztésének napján beszélt a Bűnügyi Osztály munkatársával, aki még csak ügyszámot sem tudott neki mondani. Állítása szerint, a Kúria előtt B. V. 79/2012. sz. folyt eljárás aktáját ellopták. A panaszos csatolta az utalt ügyben tett feljelentését, a kapcsolódó kórházi dokumentációt és a bírósági megkeresést, illetve a Monori Városi Bíróság végzését. Állítása szerint, a bíróság a határozathozatalakor tárgyi tévedésben volt, a bírót megtévesztették.

A rendőrség részéről történt kötelességszegés gyanúját – a panaszos véleménye szerint – az alábbi tények is megalapozzák.

2012. szeptember 6-án a panaszos megpróbált bejutni az ingatlanába, abban azonban a panaszos felesége, mint ellenérdekelt, a rendőr jelenlétében egy lejárt idejű végzés „lobogtatásával” akadályozta meg, ezzel a cselekményével a hatóságot félrevezette. A panaszos ezt követően a kapitányságon közölte az ügyeletes tiszttel, hogy a felesége megtévesztette őket, és tévesen derítették fel a lényeges körülményeket.

A panaszos 2012. szeptember 10-én 12.00 óra körüli időben a r. szds. ügyeletes tisztnek ismételtelen jelezte, hogy a felesége a távortartó végzés hatályával kapcsolatosan nem állít igazat. Az ügyeletes tiszt ezt követően türelmét veszítve közölte, hogy az álláspontját nem fogja megváltoztatni az ügyben, mely döntésében a kollegái is támogatják.

A panaszos előadta, hogy 2012. szeptember 17-i talpműtétjét követően másnap, szeptember 18-án 08.00 óra körüli időben hazaszállították, amely alkalommal akadály nélkül bejutott a házba. Két óra elteltével két rendőrautó érkezett a lakásához, és megbilincselve fogdába szállították a rendőrök. A fogdába érkezést követően „kb. fél perccel” közölték vele, hogy „minden vissza”, mehet haza a bíróval folytatott egyeztetés alapján, mivel a távortartó végzés már hatályát veszítette. Előtte azonban műtött lábbal át kellett esnie a megalázó átvizsgáláson, és a tárgyai tételes számbavételén, letétezésén. A panaszosnak ebben az időpontban még nem voltak mankói, ezért a rendőrök ölben cipelték. Ugyanakkor a megalázó bilincseléstől még így sem tekintettek el, noha annak feltételei a panaszos szerint nem álltak

fenn. A rendőrök megakadályozták, hogy a panaszos bevegye az antibiotikumait, ami utóbb kis híján tragédiához vezetett.

A panaszos sérelmezte azt is, hogy ha 2012. szeptember 18-án fel tudták hívni a rendőrök a bírót a távollattási végzés érvényességével kapcsolatosan, akkor ezt miért nem tették meg a 2012. szeptember 6. és 18. közötti időszakban fogatosított intézkedésekkor. Ha a rendőrök korábban tisztázták volna a helyzetet, a panaszos lábműtétére se került volna sor, mivel azt az ügyei intézésével járó többletgyaloglás és a távollattás jogellenes fenntartása együttesen idézte elő. Ezek a rendőri mulasztások szerepet játszottak a rendőrségi letétben szereplő, a panaszos tulajdonát képező kerékpár ellopásában is.

A panaszos szerint mindezek közrehatottak abban, hogy a „mankós állapota” ellenére 2012. szeptember 21-én az ágyból az utcára tették az aznapi bírósági végzés miatt.

A panaszos csatolta a Bíróság 16/Apk.50.081/2012/5. számú – előzetesen végrehajtható – végzését, amelyben a panaszossal szemben távollattást rendelt el a bíróság 30 napra. A végzés szerint a panaszosnak távol kell tartania magát a feleségétől és gyermekeitől, valamint a sz. alatti ingatlantól. A végzésben indokolásként az alábbiak kerültek rögzítésre. A panaszossal szemben a Városi Bíróságon folyt büntetőeljárás a kérelmezőkkel és más személyekkel, illetve hivatalos személyekkel szembeni testi sértések miatt. A bíróság a panaszost 4 év 10 hónap börtönbüntetésre ítélte. A panaszos 2012. szeptember 6-án szabadult, és a Bíróságon olyan kijelentéseket tett, melyet követően a kérelmezők alappal tarthattak attól, hogy a panaszos ismét erőszakos bűncselekményeket követ el velük szemben, ezért a hozzátartozók közötti erőszak miatt alkalmazható távollattásról szóló 2009. évi LXXII. törvény (továbbiakban: Táv.tv.) 16. §-a alapján a maximális időre rendelte el a megelőző távollattást.

A panaszos csatolta 2012. szeptember 22-én kelt, a távollattást kérelmezők elleni feljelentését, a Városi Bírósághoz a távollattási végzés kapcsán – 2012. szeptember 22-én – írt beadványát, és az orvosi dokumentációját.

A panaszos 2012. november 15-én a Panasztestület megkeresésére a korábbi panaszát az alábbi új információkkal egészítette ki.

2012. szeptember 18-án délelőtt a rendőrök az eljárásukkal nem az antibiotikum bevitelét akadályozták meg, hanem a gyógyszerhárból való kiváltását.

A bilincs alkalmazását nem indokolták, a panaszos hiába jelezte feljűk, hogy a frissen műtött lábával veszélyt nem jelent senkire, és elszaladni sem tudott volna.

A beadványában a 2012. szeptember 21-én fogatosított rendőri intézkedést is sérelmezte, amely szerint a panaszos ingatlanába egy, a Járásbíróság – faxon a rendőrségre küldött – távollattást elrendelő végzését „lobogtatva” jöttek be a rendőrök. A lakásból a panaszost átszállították az orvosi rendelőhöz, ahol aztán otthagyták, hiába jelezte, hogy nincsen meg az egyik iratmappája.

A panaszos nehezményezte, hogy a rendőrök azért kezdeményeztek intézkedést vele szemben, mivel egy újabb távollattási végzésnek akartak érvényt szerezni, amely végzést álláspontja szerint nem jogszerű körülmények között hozta a bíróság, hiszen a tárgyaláson való megjelenésének akadályát képezte az egészségügyi állapota. Az se változtatott a rendőrök hozzáállásán, hogy a panaszos jelezte, ha az utcán kell élnie, nem tud eleget tenni az orvosi előírásoknak. A rendőrök a rendőrkapitányságra történt előállítása alkalmával a dolgai elpakolása során végig sürgették, és gúnyos megjegyzéseket tettek rá. A panaszos szerint a rendőri intézkedésnek bizonyosan volt más célja is, hiszen az előállítása nem indokolta a túlzott rendőri jelenlétet.

A panaszos szerint a rendőrök eljárása miatt tűntek el az iratai a lakásból a pakolás közben, állítása szerint rendőrség összejátszik a volt feleségével.

A beadványokban foglaltak alapján, az intézkedések időrendi sorrendjét figyelembe véve, a panaszos az alábbiakat sérelmezte:

A) a 2012. szeptember 6-ai intézkedés esetében:

- 1) a rendőr tájékoztatási kötelezettségét nem teljesítette.
- 2) a rendőr az intézkedési kötelezettségének nem tett eleget.

B) a 2012. szeptember 10-ei intézkedés esetében:

- 1) a rendőr az intézkedési kötelezettségének nem tett eleget.

C) a 2012. szeptember 18-ai intézkedés esetében:

- 1) A rendőri intézkedési kötelezettséget.
- 2) Az előállítás foganatosítását.
- 3) A bilincs használatát.
- 4) A rendőri intézkedés akadályozta abban, hogy kiváltsa a gyógyszerét.

D) a 2012. szeptember 21-ei intézkedés esetében:

- 1) A Monori Városi Bíróság által hozott távoltartásról szóló végzés érvényesítése érdekében foganatosított rendőri intézkedés során a rendőrök hozzáállását és viselkedését.

A 2012. szeptember 18-i eset kapcsán a Panasztestület megállapította, hogy a bejelentés alapján a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett. Ugyanakkor nem merülhetett fel a panaszos vonatkozásában az előállítás jogalapjaként megjelölt bűncselekménynek az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúja, így a panaszos előállítása jogszerűtlen volt, és súlyos mértékben sértette a panaszos személyi szabadsághoz való jogát. Mivel az előállítást a fentiek alapján jogellenesnek találta, azért az annak érdekében alkalmazott kényszerítő eszköz használatot is jogellenesnek minősítette, és megállapította, hogy sérült a panaszos emberi méltóságához való joga.

A Panasztestület álláspontja szerint ugyanakkor nem sérült a panaszosnak az emberi méltóságához való jogból levezethető egészséghez való joga, mert a rendőri intézkedés nem akadályozta a panaszost a gyógyszerrei kiváltásában.

A 2012. szeptember 21-i eset kapcsán a Panasztestület megállapította, hogy a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége volt a végzés kézbesítése miatt, és a rendőrség nem lépte túl az intézkedési kötelezettségének határait a távozásra felszólítás, illetve felhívás kapcsán, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően – súlyos alapjogsérelem esetén – a panaszt az országos rendőrfőkapitány bírálja el.

Az I. fokú határozat tartalmát megvizsgálva – az abban észlelt elírás miatt – szükségessé vált az I. fokú határozat visszavonása és új határozat meghozatala.

II.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettségének keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket vette figyelembe:

- A panaszos 2012. szeptember 24-én telefax útján előterjesztett panaszbeadványa.
- A panaszos 2012. november 15-én előterjesztett beadványa.
- A Városi Bíróság 16/Apk.50.081/2012/5. számú – előzetesen végrehajtható – végzése.
- A panaszos 2012. szeptember 22-én kelt feljelentése.
- A panaszosnak a Városi Bírósághoz a távoltartási végzés kapcsán, 2012. szeptember 22-én írt beadványa.
- A 2012. szeptember 17-én kelt ambuláns lap.
- A 2012. szeptember 20-i sebészeti lelet.
- Az előállítás időtartamáról szóló igazolás.
- A Városi Bíróság 8. B.227/2009/115 sz., 2010. szeptember 28-án kelt végzése.
- r. alezredes, mb. kapitányságvezető 2012. december 28-án kelt átirata.
- r. őrm. 2012. szeptember 6-án kelt jelentése.
- Az előállítás végrehajtásáról szóló, 2012. szeptember 18-án kelt jelentés és parancsnoki vélemény.
- r. szds. 2012. szeptember 18-án kelt jelentése.
- r. tzls. 2012. december 25-én kelt jelentése.
- r. őrm. 2012. december 25-én kelt jelentése.
- r. törm. 2012. december 27-én kelt jelentése.
- r. törm. 2012. december 25-én kelt jelentése.
- r. ftörm. 2012. szeptember 21-én kelt jelentése.
- a Városi Bíróság megelőző távoltartás kérdésében 2012. szeptember 21-én tartott meghallgatási jegyzőkönyve.

A panaszbeadvány és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján vizsgálat tárgyává tettem a fentiekben részletezett rendőri intézkedések időrendi sorrendjében felsorolt sérelmeket. (ld. 3-4. oldal)

III.

A) és B)

A panaszeljáráás során először a panaszok benyújtásával kapcsolatos határidőt – elkészttséget – vizsgáltam meg, melynek során a 2012. szeptember 6-án és 2012. szeptember 10-én foganatosított rendőri intézkedés esetében az alábbiakat állapítottam meg.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdés szerint „Akinék az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.”

Az Rtv. 93. § (1) bekezdés értelmében „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemlről később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.”

A Ket. 30. § d) pontja szerint „A hatóság a kérelmet érdemi vizsgálat nélkül, nyolc napon belül elutasítja, ha

d) jogszabály a kérelem előterjesztésére határidőt vagy határnapot állapít meg, és a kérelem idő előtti vagy elkésett.”

A Ket. 31. § (1) bekezdés a) pontja alapján „A hatóság az eljárást megszünteti, ha a) a 30. § alapján a kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának lett volna helye, az elutasítási ok azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására,”

Megállapítottam, hogy a panaszos 2012. szeptember 06-án és 2012. szeptember 10-én foganatosított rendőri intézkedés miatt 2012. szeptember 24-én terjesztett elő panaszt, tehát a rendőri intézkedéstől számított 18. illetve 14. napon túl fordult a fenti két esettel kapcsolatban a Panasztestülethez.

Tekintettel arra, hogy a panaszos a rendőri intézkedés elleni panasz Panasztestület felé történő benyújtását – a számára nyitva álló határidőt túllépve – önhibájából elmulasztotta, amely tény (elkésettség) az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására, ezért a panasszal kapcsolatos eljárást a fenti két intézkedés tekintetében megszüntetem.

IV.

C)

A 2012. szeptember 18-án történt rendőri intézkedés vizsgálata során az alábbiak kerültek megállapításra.

1) A rendőrség intézkedési kötelezettségének vizsgálata.

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint, „A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.”

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 9. § (1) bekezdése alapján, „A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. „

A Szolgálati Szabályzat 8. §-a szerint, „A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.”

A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 166. § (1) bekezdése szerint „A magánlaksértés szabálysértést követi el az, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe, vagy ezekhez tartozó bekerített helyre az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére, vagy megtévesztéssel bemegy, vagy ott bennmarad, úgyszintén aki mást akadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.”

Az intézkedéskor hatályban lévő Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény (továbbiakban: Btk.) 176. § (1) bekezdés értelmében, „*Aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy ezekhez tartozó bekerített helyre erőszakkal, fenyegetéssel, hivatalos eljárás színlelésével bemegy, vagy ott bent marad, vétséget követ el, és két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.*

(2) Büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki másnak a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre, az ott lakónak vagy azzal rendelkezőnek akarata ellenére vagy megtévesztéssel a) éjjel, b) fegyveresen, c) felfegyverkezve, d) csoportosan bemegy vagy ott bent marad.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) bekezdésben meghatározott módon, a (2) bekezdés szerint büntetendő, aki a (2) bekezdésben meghatározott módon mást megakadályoz abban, hogy a lakásába, egyéb helyiségébe vagy az ezekhez tartozó bekerített helyre bemenjen.

(4) A büntetés büntett miatt öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott cselekményt a (2) bekezdésben írt módon követik el.”

Az Rtv. 24. § (1) bekezdés alapján, „*A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.*

(2) A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne.”

A büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 138./A. § (1) bekezdés értelmében „*A távoltartás a terhelt szabad mozgáshoz és a tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogát korlátozza. A távoltartás hatálya alatt álló terhelt a bíróság határozatában megállapított szabályok szerint köteles*

a) a meghatározott lakást elhagyni, és onnan a bíróság által meghatározott ideig távol maradni,

b) a meghatározott személytől, illetőleg e személy lakó- és munkahelyétől, az e személy által látogatott nevelési és nevelési-oktatási intézménytől, gyógykezelés céljából rendszeresen látogatott egészségügyi intézménytől, vallásgyakorlása során rendszeresen látogatott épülettől a bíróság által meghatározott ideig magát távol tartani,

c) tartózkodni attól, hogy a meghatározott személlyel közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

(2) Távoltartás a szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény megalapozott gyanúja esetén - feltéve, hogy a távoltartással elérni kívánt célok ezzel biztosíthatók - akkor rendelhető el, ha a terhelt előzetes letartóztatásának elrendelése nem szükséges, de - különösen a bűncselekmény jellegére, a terheltnek az eljárás előtt és az eljárás során tanúsított magatartására, valamint a terhelt és a sértett viszonyára tekintettel - megalapozottan feltehető, hogy a lakókörnyezetben hagyása esetén

a) a sértett tanú befolyásolásával vagy megfélemlítésével meghiúsítaná, megnehezítené, vagy veszélyeztetné a bizonyítást, illetve

b) a megkísérelt vagy előkészített bűncselekményt véghezvinné, vagy a sértett sérelmére újabb szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekményt követne el.

(4) A távoltartás elrendeléséről a bíróság határoz. A határozatban a bíróság előírhatja, hogy a terhelt meghatározott időközönként a távoltartás alapjául szolgáló büntetőeljárást folytató nyomozó hatóságnál jelentkezzék.

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök 2012. szeptember 18-án jogtalanul kezdeményeztek intézkedést vele szemben, szinte „ellepték a szobát”, ahol ő a talpműtét után pihent.

A rendőri jelentések szerint, a panaszos fia azért kért segítséget a rendőrségtől, mert a panaszos betörte a pinceajtót és bement a lakásba annak ellenére, hogy ellene távoltartási végzés volt hatályban. A fiú elmondta, hogy az apja a lakásból nem hajlandó távozni.

A rendőrség által hivatkozott végzés valóban rögzíti, hogy a panaszossal szemben 8.B.227/2009/159. számú végzéssel elrendelt távoltartás a büntetés-végrehajtási intézetből 2010. október 1-3. között engedélyezett ideiglenes eltávozásának idejére is vonatkozik. (A panaszos a korábban átváltoztatott pénzbüntetését töltötte, amiből az önkormányzati választások idejére kapott eltávozást.) A végzés előzetesen végrehajtható. A bíróság megállapította, hogy az ellene elrendelt távoltartás kezdetét veszi ezen időszak alatt, és a távoltartásból további 57 nap marad hátra.

A kapitányságvezető 13080/100/748-1/2012. megker. számú leveléből kitűnik, hogy a panaszos a helyszínen is vitatta, hogy hatályos lenne a fia által hivatkozott végzés, ugyanakkor nem tudta ezt a tényt iratokkal alátámasztani.

A bejelentés tartalma felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos magánlaksértést követett el, tehát a bejelentésben ismertetett esemény – az előzményeket figyelembe véve – nyilvánvalóan olyan súlyúnak volt tekinthető, amely rendőri beavatkozást igényelt volna.

Azonban – álláspontom szerint – az intézkedő rendőrnek tudnia kellett volna, hogy a felek előadása, illetve az előzményeket figyelembe véve, a részére átadott végzések tartalma alapján Be. szerinti távoltartásról van szó. Különös tekintettel arra, hogy 2012. szeptember 6-án és 2012. szeptember 10-én azonos ügyben volt rendőri intézkedés a panaszossal szemben. A fenti adatokból fel kellett volna ismernie a rendőrnek azt is, hogy a távoltartási végzés már nem hatályos, mivel azon büntetőeljárásnak, amelyben a távoltartást elrendelték, már a végrehajtási szakasza is lezárult, hiszen a felek előadása szerint a panaszos 2012. szeptember 6-án szabadult az említett eljárásban kiszabott börtönbüntetéséből. A rendőrnek – mint jogi képzésben is részesülő és a szakmai tevékenységében büntetőeljárás iratokkal munkát végző személynek – akkor is fel kellett volna ismernie az irat hatálytalan voltát és a panaszos fiának, illetve a korábbi intézkedésekkor a panaszos feleségének téves előadását, ha a végzés megfogalmazása alkalmas is volt arra, hogy egy jogban járatlan személy számára félreérthető legyen.

Mindezek alapján megállapítható, hogy mulasztott a rendőrség akkor, amikor nem ismerte fel, hogy a végzés hatálytalan, és nincs olyan körülmény, ami indokolta volna a panaszos lakásból történő „kizárását”. Másrészt mulasztást követett el akkor is a rendőrség, amikor mindezek alapján a panaszos fiát és a korábbi esetekben a feleségét nem szólították fel a bejutást megakadályozó magatartás abbahagyására.

A panasznak e tekintetben helyt adok.

2) A panaszos az előállítás fogatosítását is sérelmezte.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontja szerint, *„A rendőr a feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.”*

Az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján, *„Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”*

Az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja értelmében, *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.”*

A panaszos előadta, hogy 2012. szeptember 18-án délelőtt kettő gépkocsival érkeztek a rendőrök a helyszínre, a panaszos a lakásban a heverőn ült, felpolcolt lábbal. Úgy emlékszik, hogy a rendőrök azért mentek, mert a távoltartási végzés ellenére a lakásban tartózkodott, de az intézkedés célját nem közölték. A rendőrök „megfogták” és előállították. A kapitányságon az ügyeletes tiszt tételesen átvizsgálta a panaszos tárgyait és mindent jegyzőkönyveztek, „mint a börtönben”. Ezt követően „kb. fél perccel” kellett a fogdán töltenie a panaszosnak, mert egy rendőr azt mondta, hogy a bíróval történt beszélgetésből kiderült, hogy a távoltartás már okafogyott. A rendőrök ezután ölben visszavitték a kocsihoz, majd hazaszállították, és visszatették az ágyra.

Az előállítás végrehajtásáról szóló 13080/3004/2012.id. számú rendőri jelentés szerint, 2012. szeptember 18-án 09.20 órakor megjelentek a rendőrök a panaszos lakcímén, mert onnan bejelentés érkezett, hogy a panaszos megszegte a távoltartás szabályait. A helyszínen a panaszos gyermeke fogadta a rendőröket, aki elmondta, hogy aznap 09.00 órakor érkezett haza és látta, hogy a panaszos a távoltartási végzés ellenére a házban tartózkodik. A panaszos tagadta, hogy ellene távoltartási végzés lenne érvényben, illetve közölte, hogy korábban valóban volt ellene ilyen döntés, de az már nem hatályos, ugyanakkor kérésre ezt irattal nem tudta alátámasztani. A r. tzs. a fentieket jelentette az ügyeletesnek és utasítást kért arra nézve, hogy milyen intézkedést foganatosítson. Az ügyeletes utasította a r. tzs.-t, hogy állítsa elő a panaszost, mert a bejelentés bűncselekményről szólt, és még nem tisztázódott a távoltartási végzés időszerevése sem. A r. tzs. közölte a panaszossal, hogy további intézkedések megtétele céljából előállítja a Rendőrkapitányságra, mivel megszegte a távoltartás szabályait, illetve megrongálta a pincaajtót. A panaszos közölte, hogy ezt tudomásul veszi, de nem megy sehova, különben is fáj a lába egy víz hólyag miatt, amiről ambuláns lapot is mutatott. A panaszos többszöri felszólítás ellenére sem volt hajlandó a rendőrökkel együttműködni, ezért a „törvény nevében” szavak előrebocsátásával figyelmeztették, hogy amennyiben nem engedelmeskedik, kényszerítő eszközt alkalmaznak vele szemben. A panaszos nem engedelmeskedett és közölte, hogy nem megy sehova. A panaszos kezeit előre bilincselték, majd mivel a sérülés miatt járóképtelen volt, ölben vitték a szolgálati gépkocsihoz. A kapitányság épületében az ügyeletes tiszt a bíróval egyeztetve megállapította, hogy a korábban említett távoltartó végzés hatályát veszítette, így a panaszos jogszerűen tartózkodott a lakásban, ezért az előállítását azonnal megszüntették.

(A bíróság tájékoztatása szerint, a távoltartás lejártáról a végzést hozó bíróság a Rendőrkapitányságot nem értesítette.)

A fentiek alapján a panaszos vonatkozásában megállapítható, hogy az előállítás jogalapja az intézkedés foganatosításakor nem volt meg, mivel a panaszossal szemben nem volt hatályos távoltartási végzés, illetve ez időpontban megelőző távoltartás se volt elrendelve. A panaszost nem érheti hátrány amiatt, hogy az előző (szeptember 6. és 10.) két intézkedéskor a rendőrség – és jelen esetben az ügyeletes tiszt – a távoltartó végzés hatályát a járőrök címre küldése előtt nem ellenőrizte le, illetve az intézkedés során, amikor a járőr utasítást kért a panaszos előállításával kapcsolatban, azt az utasítást adta, hogy a panaszost állítsák elő a kapitányságra. Amennyiben az ügyeletes tiszt időben tisztázta volna a távoltartást elrendelő végzés hatályát, nem került volna sor a panaszos előállítására.

A fentieket mérlegelve a panaszosnak e tekintetben helyt adok.

3) A panaszos sérelmezte a bilincs használatát.

Az Rtv. 48. § szerint, „*A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy*

- b) támadásának megakadályozására,*
- c) szökésének megakadályozására,*
- d) ellenszegülésének megtörésére.”*

A panaszos sérelmezte, hogy az előállítás során annak ellenére bilincseltek meg a rendőrök, hogy együttműködő volt, illetve jelezte, hogy a lábműtétje miatt szökni egyébként sem tudna.

A rendőri jelentések szerint a panaszossal szemben 09.25 óra és 09. 30 óra közötti időben alkalmazták a rendőrök bilincset. A panaszos kezeit előre bilincseltek és a kapitányságra beérve a bilincset levették.

Tekintettel arra, hogy az előállítást a fentiek alapján jogellenesnek értékeltem, ezért az annak érdekében alkalmazott kényszerítő eszköz használatot is jogellenesnek minősítem, és a panasznak e tekintetben is helyt adok.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a rendőri intézkedés megakadályozta abban, hogy kiváltsa a gyógyszereit.

A rendőrségi iratok szerint a panaszos előállítása 2012. szeptember 18-án 09.20 órától 10.15 óráig tartott.

is üzemeltetnek gyógyszertárat, melyek napközben nyitva vannak, így a panaszosnak a rendőri intézkedés befejezését követően még lett volna elég ideje arra, hogy a gyógyszereit még aznap kiváltsa.

Mindezek alapján a rendőrség számára nem róható fel az a körülmény, hogy intézkedések következtében jutott hozzá késedelmesen a gyógyszereihez, ezért a panaszt e tekintetben elutasítom.

V.

D)

A 2012. szeptember 21-én történt rendőri intézkedés vizsgálata során az alábbiakat állapítottam meg.

1) A panaszos sérelmezte, hogy a Városi Bíróság által hozott távoltartásról szóló végzés érvényesítése érdekében foganatosított rendőri intézkedés során a rendőrök hozzáállását és viselkedését.

A jogszabályi hivatkozások tekintetében lásd az Rtv. 13. § (1) bekezdését (ld. 5. old.), az Rtv. 24. § (1) bekezdését (ld. 6. old.), III/A) fejezetét (ld. 5-6. old.).

A Táv. tv. 5. § (1) bekezdése szerint, „*Az ideiglenes megelőző távoltartás, valamint a megelőző távoltartás átmenetileg korlátozza a bántalmazó tartózkodási szabadságát, a tartózkodási hely szabad megválasztásának jogát, szülői felügyeleti jogát, valamint gyermekével való kapcsolattartási jogát.*

(2) Akivel szemben ideiglenes megelőző távoltartást, illetve megelőző távoltartást rendeltek el, a távoltartás hatálya alatt köteles

- a) magát távol tartani a bántalmazottól,*
- b) magát távol tartani a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól,*

c) magát távol tartani az ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, illetve a megelőző távoltartó határozatban megjelölt más személytől, és

d) tartózkodni attól, hogy a bántalmazottal közvetlenül vagy közvetve érintkezésbe lépjen.

(3) Ha a bántalmazott az életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlant - a használat jogcímétől függetlenül - a bántalmazóval közösen használja, a bántalmazó akkor köteles magát távol tartani a bántalmazott életvitelszerű tartózkodására szolgáló ingatlantól, ha a bántalmazott az ingatlan használatára a szívességi lakáshasználaton kívül egyéb jogcímmel rendelkezik, vagy a bántalmazóval közös gyermekét neveli.”

A Táv.tv. 16. §-a alapján, „A bíróság a határozatát a meghallgatás alkalmával közli a felekkel, azt nekik átadja. Ha a meghallgatáson a bántalmazó nem jelent meg, a bíróság a rendőrség útján intézkedik a kézbesítésről. A rendőrség köteles a határozat kézbesítéséről gondoskodni.”

Az Szabs. tv. 168. §-a szerint, „Aki a külön törvényben meghatározott ideiglenes megelőző távoltartó határozatban, vagy a megelőző távoltartó határozatban meghatározott szabályokat megszegi, szabálysértést követ el.”

Az Szabs. tv. 73. § (1) bekezdés értelmében, „A rendőrség szabálysértési elzárással is büntethető szabálysértés esetén a tetten ért eljárás alá vont személyt gyorsított bírósági eljárás lefolytatása céljából őrizetbe veheti. A tettenérésre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni akkor is, ha a szabálysértés helyszínéről elmenekült elkövetőt a rendőrség az elkövetéstől számított negyvennyolc órán belül elfogja.”

A panaszos sérelmezte, hogy 2012. szeptember 21-én egy, a Városi Bíróság által hozott végzést lobogtatva jelentek meg a rendőrök, majd elszállították a lakásból az orvosi rendelőhöz és otthagyták. A panaszos előadta még, hogy a rendőrök arról tájékoztatták, hogy a távoltartási végzésnek szereznek érvényt, de azt álláspontja szerint nem jogszerű körülmények között hozta a bíróság, hiszen a tárgyaláson megjelenésének akadályát képezte az egészségügyi állapota. Az se változtatott a rendőrök hozzáállásán, amikor jelezte, hogy az utcán lakva nem fog tudni eleget tenni az orvosi előírásoknak. A rendőrök a dolgai elpakolása során végig sürgették, és gúnyos megjegyzéseket tettek rá. A panaszos szerint a rendőri intézkedésnek bizonyosan volt más célja, hiszen semmi nem indokolta a túlzott rendőri jelenlétet.

Az intézkedő r. ftörm. a 13080/3050/2012.id. számú jelentésében előadta, hogy 2012. szeptember 21-én 17.45 órakor jelentek meg a panaszos lakcímén, mivel a panaszossal szemben 30 napos megelőző távoltartást rendelt el a Városi Bíróság. A panaszost a rendőrök az ágyon ülve találták, ahol ismertették vele, illetve átadták neki a Városi Bíróság végzését. Ezt a panaszos tudomásul vette, de közölte, hogy fekvőbeteg és nem hagyhatja el az otthonát. Ennek bizonyítására számos ambuláns lapot átadott, amiből kiderült, hogy a közelmúltban műtött lábát fel kell polcolnia, illetve szeptember 22-én kötözésre kell mennie. Az azonban egyik iraton sem szerepelt, hogy a panaszos fekvőbeteg lenne, ezt közölték is vele a rendőrök, amit tudomásul vett. Ezután felszólították, hogy el kell hagynia az ingatlant, ezért pakolja össze a személyes tárgyait. A panaszos megértette az elmondottakat, de közölte, hogy panaszt fog tenni, mert álláspontja szerint jogszerűtlen a rendőri intézkedés, ezért kérte, hogy adja meg a r. ftörm. a nevét és a jelvéyszámát, amit a r. ftörm. meg is tett. A r. ftörm. a történeteket jelezte az ügyeletnek, majd az ügyelet engedélyével a panaszost kérésére a Orvosi Ügyeletre szállították. A panaszost a rendőrök felvilágosították, hogy a következő 30 napban nem mehet vissza a lakásba, ellenkező esetben őrizetbe veszik. A panaszos ezen közlést megértette és tudomásul vette.

A Városi Bíróság 16/Apk.50.081/2012/5. számú, 2012. szeptember 21-én kelt végzését telefaxon keresztül megküldte a Rendőrkapitányságnak is.

Megállapítható, hogy a rendőrség feladata az volt, hogy az iratot a panaszosnak kézbesítse, és figyelmeztesse arra a tényre, hogy a távoltartó határozat szabályainak megszegése szabálysértést valósít meg.

Álláspontom szerint a rendőrök azon közlése, amely szerint a panaszost távozásra hívták fel, illetve tájékoztatták a távoltartás szabályairól, megfelelt az előírásoknak, ezért a panaszt elutasítom.

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntöttem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 331. § (1) bekezdése, 195. § (1) bek.;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100.§ (1) bekezdés a) pontja valamint a (2) bekezdése, a 109. § (1) bek. a) pontja, 62. § (1) bek., 30. § d) és f) pontja, 31. § (1) bek. a) pontja, 114. § .
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. (2) bek., 93/A. § (6) és (7) bekezdés, 29. § (1) bek. a) pontja, 13. § (1) bek., 31. § (1) bek, 33. § (2) bek., 48. § b), c) és d) pontja., 24. § (1) és (2) bek., 93. § (1) bek.
- Szolgálati Szabályzat 9. § (1) bek., 8. §.
- Sztv. 166. § (1) bek., 168. § , 73. §
- Btk. 16. § (1)-(4) bek.
- Be. 138/A. § (1), (2), (4) bek.
- Táv. tv. 5. § (1)-(3) bek., 16. §.

Budapest, 2014. február 24.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**